

صندوق شاليم، لتطوير الخدمات
للأفراد ذوي المحدودية العقلية
التطورية في السلطات المحلية
The Shalem Fund
for Development of Services for People with
Intellectual Disabilities in the Local Councils
פיתוח שירותים לאדם עם מוגבלות שכלית
התפתחותית ברשויות המקומיות

המוסד לביטוח לאומי
האגף לפיתוח שירותים (קרנות)
הקרן לפיתוח שירותים לנכים

מדינת ישראל
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית
התפתחותית (פיגור שכלי) בקהילה
השרות לקהילה

נספח

**מפרט תפקודי ופיזי של הפונקציות הנדרשות
בעת תכנון פיזי של**

**מרכז יום לבוגרים מעל גיל 21, סיעודיים
וטיפוליים**

בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית

אפריל 2014

נספח

למדריך הנחיות לתכנון פיזי

מרכז יום לבוגרים

בעלי פיגור שכלי

מעל גיל 21-סיעודיים וטיפולי

משנת 2003

כתבו :

דני כץ, מפקח ארצי על תעסוקה ומע"שים, האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית,

השרות בקהילה, משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

אורית טובול, רכזת בכירה, הקרן לפיתוח שירותים לנכים, ביטוח לאומי

מיקי כהן, סמנכ"ל פיתוח פרויקטים פיזיים, קרן שלם

אפריל 2014

א. מבוא:

מוגשת בזאת פרוגרמה מתוקנת לבנית מרכזי יום טיפוליים סיעודיים נוסח 2014. הפרוגרמה השתנתה עקב שינוי תקינת מס' האנשים בקב', כפי שקבע שר הרווחה, וכן עקב עלויות גבוהות של מבנים ותחזוקתם השוטפת. הנספח לפרוגרמה מצמצם את גודל השטחים של מרכזי היום.

ב. הגדרות:

1. מרכז יום טיפולי-סיעודי:

מסגרת יומית לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה) בגילאי +21 המוגדרים כטיפוליים וסיעודיים, שאינם יכולים להשתלב במסגרות תעסוקה מוגנת הקיימות בקהילה.

2. זמני פעילות:

המסגרת פועלת כל ימות השנה: בימים א'-ה' בין השעות 08:00 עד 18:00

3. האוכלוסייה:

אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בגילאי +21 שעברו ועדת אבחון עפ"י חוק הטיפול באדם המפגר תשכ"ט 1969, והוכרו כאנשים עם מש"ה ברמת תפקוד, סיעודית וטיפולית.

4. מימון ופיקוח:

- אישור השתתפות הקרנות במימון נדון לאחר קבלת אישור התכנית המקצועית וההמלצה ע"י השרות לטיפול בקהילה, באגף לטיפול באדם עם מש"ה. לאחר האישור, יש לקיים ועדות היגוי לדיון ואישור התוכנית. להשתתפות במימון הבנייה הפיזית וההצטיידות ניתן לפנות אל הקרן לפיתוח שירותים לנכים במוסד לביטוח לאומי וקרן שלם. השתתפות הקרנות במימון הקמת המרכז מותנה באישור ועדות הקרנות.
- מימון תפעול המסגרת נעשה על ידי משרד הרווחה והשירותים החברתיים והרשות המקומית, לפי התעריף הנקבע על ידי ועדת התעריפים של משרד הרווחה למסגרות אלו.
- ליווי ופיקוח מקצועי של המרכזים נעשים על ידי הרשות ומשרד הרווחה.

5. הטיפול:

עקרונות הטיפול בכל מרכזי היום נקבעים על פי הנחיות ונהלים של השרות בקהילה באגף לטיפול במש"ה ועל פי המדריך להפעלת מרכזי יום של משרד הרווחה.

6. עקרונות טיפוליים :

- להוות מסגרת יום ולפעול לשיפור המיומנויות האישיות של כל משתתף לסיפוק צרכיו הבסיסיים בחיי היומיום (עזרה עצמאית).
- לפעול לשיפור המיומנויות החברתיות של המשתתפים.
- להקנות הרגלי עבודה בסיסיים למשתתפים שיוכלו להשתלב בעתיד במסגרת תעסוקתית מוגנת-טרום תעסוקה.
- הכנה לעצמאות בתחומי החיים השונים (אכילה, רחצה, לבוש ועוד).
- הענקת טיפולים פרה רפואיים וסיעודיים לרווחת המשתתף.

ג. פרוגרמה מבנית

במבנה 3 מקבצים מרכזיים :

1. מקבץ חדרי פעילות קבוצתיים
2. מקבץ חדרי טיפול (פרה-רפואיים)
3. מקבץ מנהלה ופונקציות ציבוריות משותפות (חד"א, מטבח, מחסן)

1. מקבץ חדרי פעילות קבוצתיים

מרכז חיי המשתתפים במרכז היום הוא בחדר הפעילות. חדר זה משמש לעיסוקים ולפעילויות שונות. בצמוד אליו ימוקמו שירותי נכים (ובחדרים לאנשים סיעודיים יוקצה שטח גם עבור רחצה : מקלחון מיטת הלבשה ומנוף תקרתי) ואזור אחסון לציוד בסמיכות לחדר הפעילות.

חדר פעילות לאוכלוסייה טיפולית :

7 איש בקבוצה = 40 מ"ר

שירותי נכים לאוכלוסייה טיפולית = 3.2 מ"ר

חדר פעילות לאוכלוסייה סיעודית :

5 איש בקבוצה = 35 מ"ר (ניתן לבנות חלל אחד ל 2 קב' סיעודיות (10 איש = 50 מ"ר)

שירותי נכים = 10 מ"ר

אזור אחסון ציוד :

מחסן=10מ"ר

2. מקבץ חדרי טיפול פרה-רפואיים

בחדרי הטיפול תתקיים פעילות פרה-רפואית קבוצתית ו/או פרטנית בהפעלת אנשי מקצוע פרה רפואיים מוסמכים, ועפ"י מודל התעריף להפעלת מרכזי יום של משרד הרווחה.

חדר טיפול קבוצתי = 25 מ"ר - 30 מ"ר

חדר טיפול פרטני = 12 מ"ר

מחסן = 10 מ"ר

3. מקבץ מנהלה ופונקציות ציבוריות משותפות (חד"א, מטבח, מחסן)

המקבץ כולל מס' פונקציות ניהוליות תפעוליות הכולל :

חדר מנהל = 20 מ"ר (כולל ישיבות)

חדר אחות = 10 מ"ר

חדר עו"ס/פסיכולוג = 12 מ"ר

מטבח מבשל = עפ"י הנחיות המופיעות בנספח א' (מצ"ב)

חדר אוכל = 40 מ"ר עד 60 מ"ר (עפ"י גודל המסגרת- יקבע בוועדת ההיגוי)

מבואה = 25 מ"ר עד 40 מ"ר (עפ"י גודל המסגרת - יקבע בוועדת ההיגוי, מומלץ לחבר לחדר האוכל על מנת ליצור חלל התכנסות גדול לאירועים)

מחסן כללי = 15 מ"ר - 20 מ"ר (עפ"י גודל המסגרת- יקבע בוועדת ההיגוי)

שירותי צוות/אורחים = תא רגיל + תא נכים (עפ"י תקן הל"ת- הוראות למתקני תברואה)

טבלת שטחים מרוכזת עבור 24-40 משתתפים

(יש להגדיר בטבלה מס' החללים הנדרשים ולסכום השטח)

הפונקציה	שטח החלל נטו במ"ר	מס' החללים הנדרשים	שטח נדרש	הערות/שימושים בפונקציה
מקבץ חדרי פעילות	חדר פעילות טיפולי			עד 7 אנשים בקב'
	שירותים לאוכ' טיפולית			ניתן בשטח זה לתכנן גם מקלחון
	חדר פעילות סיעודי	35		*עד 5 אנשים בקב' *ניתן להקצות חלל אחד בגודל 50 מ"ר עבור 2 קב' (10 אנשים) *כולל מנוף תקרה
	שירותים לאוכ' סיעודית	10		כולל: אזור רחצה בכיסא רחצה, מיטת הלבשה, אסלה כיור ומנוף תקרה
	מחסן	10		בצמוד לכל חדר
מקבץ חדרי טיפול (פרה-רפואיים)	חדר טיפול קבוצתי	30		
	חדר טיפול פרטני	12		
	מחסן	10		
	חדר מנהל	20		כולל ישיבות
מקבץ מנהלה ופונקציות ציבוריות משותפות	חדר אחות	10	1	
	חדר עו"ס/פסיכולוג	12	1	
	מטבח מבשל + מזווה			עפ"י הנחיות המופיעות בנספח א' (מצ"ב)
	חדר אוכל	40-60	1	עפ"י גודל המסגרת- יקבע בוועדת ההיגוי
	מבואת כניסה	25-40		עפ"י גודל המסגרת - יקבע בוועדת ההיגוי, מומלץ לחבר לחדר האוכל על מנת ליצור חלל התכנסות גדול לאירועים
	מחסן כללי	15-20		עפ"י גודל המסגרת- יקבע בוועדת ההיגוי
	שירותי צוות/אורחים	תא רגיל ותא נכים		

שטח בסיסי נטו בנוי :	שטח בסיסי ברוטו בנוי (לפי טרה 1.4) :
שטח ממוצע נטו למשתתף : 12 מ"ר	שטח ממוצע ברוטו למשתתף : 15 מ"ר - 17 מ"ר .

נספח א' – הנחיות לתכנון מטבח מבשל

ההנחיות נמצאות בשלבי כתיבה ויעודכנו בהמשך!